

КЛАСТЕРНИЙ МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

Анотація. Розглянуто основні питання становлення і розвитку кластерів у системі охорони здоров'я за участі страхових компаній.

Аннотация. Рассмотрены основные вопросы становления и развития кластеров в системе охраны здоровья при участии страховых компаний.

Annotation. The basic question of formation and development of clusters in the health care system with the participation of insurance companies have been regarded.

Ключові слова: охорона здоров'я, медичне страхування, медичний кластер, державне управління.

Актуальність дослідження полягає в тому, що більшість науковців не приділяють достатньої уваги державним механізмам регулювання відносин кластеризації у сфері медичного страхування [1]. Відповідно до Стратегії сталого розвитку Харківської області до 2020 року перспективним напрямом є покращення умов у сфері охорони здоров'я [2].

Для системного оцінювання структурних та територіальних особливостей функціонування системи охорони здоров'я раціонально використовувати кластерний підхід, адже він дозволяє об'єднувати організації різних форм власності із збереженням їх господарської самостійності, покращити доступ до нової інформації, технологій та інновацій, а також різних видів ресурсів, залучати суміжних спеціалістів, розвивати науково-дослідну сферу.

Метою роботи є розробка теоретичних положень та методичних рекомендацій з удосконалення державного управління розвитком медичного страхування на засадах державно-приватного партнерства шляхом створення медичного кластера у системі охорони здоров'я.

Об'єктом виступає процес розвитку медичного страхування.

На регіональному та місцевому рівні в Харківській області діють 969 комунальних, 26 відомчих установ, 9 закладів Міністерства охорони здоров'я, 10 науково-дослідних інститутів Національної академії медичних наук, а показник загального забезпеченості ліжками в області складає 91,1 на 10 тисяч населення при 86,7 по країні. За останній період Харківська обласна державна адміністрація доклала значних зусиль на відновлення ефективного управління в галузі та формування в області єдиного медичного простору [3]. Уперше у 2010 році у цьому форматі у сфері охорони здоров'я за ініціативи ХОДА укладено 7 договорів соціального партнерства між органами влади, науково-дослідними закладами Академії медичних наук України та соціально орієнтованим бізнесом для надання безоплатної медичної допомоги, насамперед соціально незахищеним верствам населення. За показниками охорони здоров'я, Харківська область займає 8-ме місце порівняно з іншими регіонами України [4].

У кластері важливе значення відіграють органи влади, завданням яких є створення сприятливого для них ділового, інноваційного та інституціонального середовища, зокрема і через підготовку мотивованих державних службовців [5]. За протокольним рішенням Ради вітчизняних та іноземних інвесторів ХОДА відповідальним визначено Головне управління охорони здоров'я.

Страхові компанії можуть стати ядром кластера. За даними експертів ринку у 2010 – 2011 роках попит на послугу медичного страхування (ДМС) перевищує пропозицію. Більшість компаній, які займаються ДМС, а саме проаналізованих 27, мають середні страхові платежі в межах від 130,0 до 14,0 тис. грн, це свідчить про те, що значна частка страховиків не спеціалізується на ДМС, переважно це невеликі компанії.

Розрахувавши коефіцієнт асиметрії за рівнем виплат, де він близький до 0, можна стверджувати про виважену тарифну політику страховиків. Але високий коефіцієнт асиметрії за страховими платежами свідчить про наявність великих страхових компаній, що спеціалізуються на ДМС. Найбільший розмір страхових платежів належить трьом компаніям, які переважно займаються ДМС, що може привести до монополізації ринку. Для попередження цього органам влади необхідно залучати страхові компанії до участі у кластері охорони здоров'я. Вони повинні зробити внесок у розвиток регіонів і галузі через залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, співпрацюючи з бізнесом та університетами [6]. Важливим завданням місцевих органів влади є контроль якості страхових послуг.

Страхові компанії є ядром медичного кластера. Їх зацікавленість у цьому можна продемонструвати таким прикладом, як те, що ПрАТ "СК "ІнтерЕкспрес" взяла активну участь у роботі Другої науково-практичної конференції "КЛАСТЕР – як інноваційна форма організаційно-правових засад взаємодії закладів охорони здоров'я України та розвитку міжнародної медичної допомоги", яка відбулася 28 січня 2010 року у м. Одесі [7]. СК "Нафгазстрах" застрахувала 350 тис. залізничників Донецької, Південної, Придніпровської, Південно-Західної, Одеської та Львівської залізниць, а також працівників відокремлених підприємств та організацій залізничного транспорту [8]. Певним чином це можна вважати початком формування галузевого кластера з охорони здоров'я на залізничному транспорті.

Таким чином, розвиток кластеризації сфери охорони здоров'я – перспективний напрям державної регіональної політики. Фінансовими і організаційними перевагами створення медичних кластерів є зниження витрат та підвищення якості медичних послуг.

Література: 1. Богуславський Є. І. Медичне страхування в Україні: проблеми та перспективи / Є. І. Богуславський, Ю. С. Шибалкіна // Зовнішня торгівля: право та економіка. – 2008. – № 4. – С. 83–86. 2. Стратегія сталого розвитку Харківської області до 2020 : Рішення обласної ради від 23.12.2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www-gada.univer.kharkov.ua/files/strategy.pdf>. 3. Офіційний сайт страхової компанії "Нафтогазстрах". – Режим доступу : <http://www.ngs.biz.ua>. 4. Якість життя в регіонах України. Посткризовий зріз / В. С. Пономаренко, В. М. Бабаєв. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2008. – 352 с. 5. Офіційний сайт ПрАТ "СК "ІнтерЕкспрес". – Режим доступу : <http://www.interexpress.com.ua>. 6. Войнаренко М. Кластери як полюси зростання конкурентоспроможності регіонів / М. Войнаренко // Економіст. – 2008. – № 10. – С. 27–30. 7. Передовий досвід розвитку кластерів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eep.org.ua/.../Leading-experience-of-cluster>. 8. Офіційний сайт Головного управління статистики у Харківській області. – Режим доступу : <http://uprstat.kharkov.ukrtel.net>.